

LIBRIS

We know

books

ANNIE JACOBSEN

**72 DE MINUTE
PÂNĂ LA DISTRUGERE**

**RĂZBOIUL
NUCLEAR**

UN SCENARIU

Traducere din limba engleză de
DIANA POPESCU-MARIN

LITERA
București

Nota autoarei	11
Interviuri	13
Prolog. Iadul pe pământ	17

PARTEA I

Escaladare (sau cum am ajuns aici)	25
--	----

PARTEA A II-A

Primele 24 de minute	49
----------------------------	----

PARTEA A III-A

Următoarele 24 de minute	145
--------------------------------	-----

PARTEA A IV-A

Următoarele (și ultimele) 24 de minute	225
--	-----

PARTEA A V-A

Următoarele 24 de luni și dincolo de ele (sau către ce ne îndreptăm după războiul nuclear)	263
---	-----

Mulțumiri	279
-----------------	-----

Note	283
------------	-----

Bibliografie	327
--------------------	-----

Indice	345
--------------	-----

IADUL PE PĂMÂNT

Washington, DC,

Posibil cândva în viitorul apropiat

Detonarea unei arme termonucleare de o megatonă debutează cu un fulger luminos și cu un val de căldură de o asemenea intensitate, încât mintea umană nu îl poate înțelege.¹ 100 de milioane de grade Celsius reprezintă de patru sau de cinci ori temperatura înregistrată în centrul Soarelui.²

În prima fracțiune a unei milisecunde după ce această bombă termonucleară lovește Pentagonul, situat în afara orașului Washington, DC, va fi lumină. Lumină caldă, de tipul celei a razelor X cu lungime de undă scurtă.³ Lumina va supraîncălzi aerul, care va ajunge la temperaturi de milioane de grade, creând o minge de foc enormă care se va extinde cu viteză de milioane de kilometri pe oră. În doar câteva secunde, această minge de foc va atinge un diametru de puțin peste 1,7 kilometri, iar lumina și căldura emanate de aceasta vor fi atât de intense încât suprafețele de beton vor exploda, obiectele metalice se vor topi sau se vor evapora, rocile se vor sfărâma, iar oamenii se vor transforma instantaneu în carbon ars.⁴

Clădirea Pentagonului, înaltă de cinci etaje și având cinci laturi, precum și tot ceea ce conține ea – adică 600 000 de metri pătrați de birouri –, va exploda transformându-se în praf supraîncălzit din cauza fulgerului inițial de lumină și de căldură, toți pereții fiind spulberați odată cu impactul aproape instantaneu al undei de șoc, iar cei 27 000 de angajați vor pieri pe loc.

Nimic nu va supraviețui mingii de foc.

Absolut nimic.

Zona de impact va fi rasă de pe suprafața pământului.⁵

Deplasându-se cu viteza luminii, căldura care va radia dinspre mingea de foc va aprinde tot ceea ce este inflamabil pe o rază de mulți kilometri în absolut toate direcțiile.⁶ Perdele, documente, cărți, garduri din lemn, îmbrăcăminte, frunze uscate se vor transforma în

flăcări și vor stârni o furtună de foc și mai devastatoare, care va neantiza o suprafață de peste 260 de kilometri pătrați – inima guvernării americane și casele a circa șase milioane de oameni înainte de acest fulger de lumină.⁷

La câteva sute de metri nord de Pentagon, cele 258 de hectare ale Cimitirului Național Arlington – cu tot cu cele 400 000 de schelete și pietre funerare care aduc un omagiu eroilor de război, cu cei 3 800 de afro-americani eliberați din sclavie și îngropați pe lotul 27, cu vizitatorii care vin să aducă un omagiu la mormintele lor într-o după-amiază de primăvară timpurie, cu îngrijitorii care tund iarba, cu peisagiștii care cosmetizează copacii, cu grupurile de turiști care vizitează cimitirul, cu membrii Vechii Gărzi, ale căror mâini sunt acoperite de mănuși albe și care păzesc Mormântul Soldatului Necunoscut – totul este transformat pe loc în siluete umane carbonizate. Într-o cenușă neagră rezultată din materie organică. Cei incinerați sunt scutiți de oribila suferință abătută asupra celor unu sau două milioane de oameni grav răniți, dar care nu mor pe loc în acest atac nuclear fulgerător.⁸

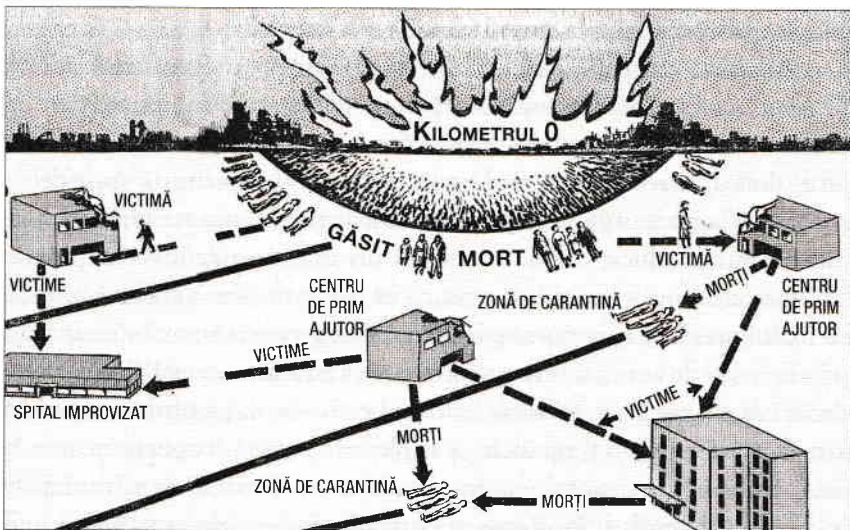
Pe malul celălalt al fluviului Potomac, la o distanță de 1,5 kilometri spre nord-est, zidurile și coloanele de marmură ale monumentelor dedicate lui Lincoln și Jefferson se vor supraîncălzi, vor crăpa, vor plesni și se vor dezintegra.⁹ Podurile din oțel și piatră, precum și autostrăzile care unesc aceste două monumente istorice cu împrejurimile se vor dilata și se vor prăbuși. La sud, peste autostrada 395, clădirea luminoasă și spațioasă, cu pereți din sticlă, a Centrului de Modă din Pentagon City, cu magazinele sale pline de haine scumpe de firmă și articole de menaj de cea mai bună calitate, precum și restaurantele și birourile din jur, ca și hotelul Ritz-Carlton din Pentagon City, vor fi și ele șterse de pe fața pământului. Grinzile tavanelor, elementele din cherestea, lifturile, candelabrele, covoarele, mobila, manechinele, câinii, veverițele, oamenii vor lua foc și vor arde. Este sfârșitul lui martie, ora locală 3:36 p.m.

Au trecut trei secunde de la explozia inițială. La patru kilometri distanță spre vest, pe stadionul Nationals Park are loc un meci de baseball. Hainele celor 35 000 de spectatori prezenți la meci vor lua foc.¹⁰ Cei care nu vor muri imediat vor suferi grave arsuri de gradul 3.¹¹ Stratul exterior de piele se va desprinde de pe trupurile lor, lăsând expusă derma sângerândă de dedesubt.

Arsurile de gradul 3 necesită îngrijire imediată de specialitate și în unele cazuri chiar amputarea membrilor, pentru prevenirea

decesului. Aici, în incinta stadionului Nationals Park, vor exista probabil câteva mii de oameni care vor supraviețui inițial. Poate că se aflau în interiorul stadionului să cumpere de mâncare sau foloseau toaletele din incinta complexului – iar acum au nevoie disperată de un pat într-un centru de arși. Dar în toată zona metropolitană a Washingtonului nu există decât zece paturi speciale pentru arși, la Centrul de Arși de la Spitalul MedStar Washington, în centrul DC. Și, pentru că unitatea aceasta se află la circa opt kilometri nord-est de Pentagon, ea nu mai funcționează, în caz că mai există. La Centrul de Arși Johns Hopkins, aflat la 72 de kilometri distanță nord-est, în Baltimore, există mai puțin de 20 de paturi speciale pentru arși, dar toate vor fi ocupate. În total, nu există decât 2 000 de paturi speciale în unitățile pentru arși în toate cele 50 de state, în orice moment.¹²

În doar câteva secunde, radiațiile termice provocate de acest atac cu bombă nucleară de o megatonă asupra Pentagonului au provocat arsuri profunde unui număr de aproximativ un milion de oameni, dintre care 90% vor muri. Oamenii de știință și mediul academic din domeniul apărării au petrecut zeci de ani făcând aceste calcule.¹³ Majoritatea victimelor nu vor mai apuca să facă decât câțiva pași din locul în care i-a prins explozia. Ei vor îngroșa rândurile celor pe care experții în apărare civilă i-au numit în anii 1950, când au început să fie efectuate aceste calcule înfiorătoare, „Dead When Found“, „găsit mort“.¹⁴

„Găsit mort“

(U.S. Federal Civil Defense Administration)

La Baza Comună Anacostia Bolling, o unitate militară situată la sud-est de Potomac și având o suprafață de 400 de hectare, se mai înregistrează 17 000 de victime, incluzând aproape tot personalul care activează la sediul Agenției de Informații pentru Apărare și al Agenției de Comunicații a Casei Albe, la Stația Washington a Pazei de Coastă a SUA, la hangarul pentru elicopterul prezidențial, precum și la alte unități federale extrem de bine păzite și care deserveșc siguranța națională.¹⁵ La Universitatea Națională de Apărare, majoritatea celor 4 000 de studenți prezenți la cursuri sunt fie morți, fie pe moarte. Tragica ironie în acest caz este aceea că universitatea finanțată de Pentagon și înființată cu ocazia bicentenarului Statelor Unite este locul în care ofițerii învață să folosească tacticile militare pentru a atinge dominația în securitatea națională a SUA la nivel global. Universitatea cu pricina nu este singura instituție de învățământ superior cu specializare militară spulberată de prima undă a exploziei nucleare. Academia Eisenhower pentru Securitate Națională și Strategia Resurselor, Academia Națională de Război, Colegiul Interamerican pentru Apărare, Centrul Africa pentru Studii Strategice, toate acestea vor înceta a mai exista. Toată zona cheiului, de la Buzzard Point Park până la biserica episcopală Sf. Augustin și de la Șantierul Naval până la Podul Memorial Frederick Douglass, va fi total distrusă.

Oamenii au creat arma nucleară în secolul XX pentru a salva lumea de la o nenorocire, iar acum, în secolul XXI, arma nucleară se pregătește să distrugă lumea. Să o ardă din temelii.

Principiul științific care stă la baza bombei este unul radical. În fulgerul de lumină termonucleară sunt integrate două impulsuri de radiație termică.¹⁶ Primul durează o fracțiune de secundă, urmat fiind de al doilea, care durează mai multe secunde și determină aprinderea și arderea tegumentului uman. Impulsurile luminoase sunt silențioase, lumina nu produce sunet. Urmează un vuiet asurzitor – explozia. Căldura extremă generată de această explozie nucleară creează o undă de înaltă presiune care pornește dinspre nucleu precum un tsunami, un perete uriaș de aer comprimat care se deplasează cu o viteză mai mare decât cea a sunetului. Îi mătură practic pe oameni, pe unii îi aruncă în aer, face plămânii și timpanele să explodeze, aspiră trupurile și apoi le scuipă afară. „În general, clădirile mari sunt distruse de schimbările în presiunea aerului, în vreme ce oamenii și obiectele precum copacii sau stâlpii de înaltă tensiune sunt distruse de vânt“, notează un arhivar care adună aceste statistici cutremurătoare pentru Arhiva Atomică.¹⁷

Pe măsură ce mînea de foc nucleară se dilată, șocul frontal seamănă un prăpăd catastrofal, împingând totul precum un buldozer¹⁸ și deplasându-se încă aproape cinci kilometri.¹⁹ Aerul din spatele undei de explozie se accelerează, generând vânturi care bat cu o viteză de câteva sute de kilometri pe oră, o viteză extraordinară, greu de imaginat. În 2012, uraganul Sandy, care a provocat pagube de 70 de miliarde de dolari și a ucis 147 de oameni, a înregistrat viteze maxime ale vântului de 129 de kilometri pe oră.²⁰ Cea mai mare viteză a vântului înregistrată vreodată pe Pământ a fost de 407 kilometri pe oră, la o stație meteorologică izolată din Australia. Unda provocată de explozia nucleară în Washington, DC, distruge toate structurile aflate în calea ei, modificând pe loc formele fizice ale construcțiilor, inclusiv clădirile de birouri, complexurile de apartamente, monumentele, muzeele, parcările suspendate – toate se dezintegrează, se transformă în pulbere. Ceea ce nu este distrus de explozie în sine va fi sfărâmat de vântul șfichiuitor. Clădirile se prăbușesc, la fel și podurile, macaralele se răstoarnă. Obiectele mici, cum sunt computerele sau blocurile de ciment, sau cele mari, precum tirurile sau autobuzele turistice cu platformă, vor fi luate pe sus ca mingile de tenis.

Sfera de foc nucleară care a pârjolit, inițial, totul pe o rază de doi kilometri se ridică acum ca un balon cu aer aer cald. Plutește deasupra pământului cu o viteză de 80–100 de metri pe secundă.²¹ Au trecut deja 35 de secunde. Începe formarea emblematicului nor în formă de ciupercă – cu masiva sa pălărie și piciorul enorm, formate din cadavre incinerate și deșeuri ale civilizației –, care își schimbă culoarea din roșu în cafeniu, apoi în oranj. Urmează efectul mortal de aspirație inversă, când obiectele – mașinile, oamenii, stâlpii de iluminat, indicatoarele de circulație, contoarele de parcare, grinzile portante din oțel – sunt din nou înghițite în miezul infernului arzător și mistuite de flăcări.²²

Au trecut 60 de secunde.

Pălăria și piciorul ciupercii au căpătat o culoare alb-cenușie și se ridică la o înălțime de opt până la 16 kilometri deasupra punctului de impact.²³ Pălăria se lățește, dilatăndu-se pe o rază de 16, 32, 48 de kilometri, unduindu-se și suflând tot mai departe aerul ucigător. În cele din urmă ajunge dincolo de troposferă, adică mult mai sus decât zboară companiile comerciale, în regiunea în care se formează majoritatea fenomenelor meteorologice care apar pe Pământ. Particulele radioactive se revarsă asupra Pământului și oamenilor ca o ploaie radioactivă. O bombă nucleară produce „o licoare vrăjitoarească compusă din

elemente radioactive care sunt, de asemenea, aspirate în nor“, avertiza astrofizicianul Carl Sagan cu mai multe decenii în urmă.²⁴

Peste un milion de oameni au murit sau sunt pe moarte în doar două minute de la detonarea bombei. Se declanșează infernul. Ce se întâmplă acum este diferit de mingea de foc inițială; este vorba despre un megaincendiu, aflat dincolo de orice imaginație. Conductele de gaze explodează una după alta, căpătând puterea unor torțe sau a unor aruncătoare de flăcări gigantice care scuișă în permanență limbi uriașe de foc. Rezervoarele care conțin materiale inflamabile plesnesc violent. Uzinele chimice explodează. Luminile de avertizare ale furnalelor și centralelor de încălzire a apei acționează ca niște aruncătoare de flăcări, incendiind tot ceea ce a luat încă foc.²⁵ Clădirile prăbușite devin niște cuptoare uriașe. Pretutindeni, oamenii ard de vii.

Golurile căscate în podele și acoperișuri se comportă ca niște coșuri de fum. Dioxidul de carbon generat de furtunile de foc coboară și ajunge în tunelurile de metrou, provocând asfixierea călătorilor. Oamenii care caută adăpost în subsolurile clădirilor sau alte spații subterane încep să vomite, au convulsii, intră în comă și mor. Cei care au rămas la suprafață și au privit direct către explozie – în unele cazuri poate fi vorba și de distanțe de 20 de kilometri – își pierd vederea.²⁶

La 12 kilometri depărtare de punctul zero, în interiorul unui cerc cu diametrul de 24 de kilometri în jurul Pentagonului (zona de 5 psi), mașinile și autobuzele se ciocnesc între ele. Asfaltul de pe stradă se lichiefiază din pricina căldurii extreme, supraviețuitorii fiind prinși în capcana care seamănă cu lava fierbinte sau cu nisipurile mișcătoare. Vânturi având forța unui uragan alimentează sutele de incendii care cresc exponențial și care ajung să fie de ordinul miilor și milioanei. La 16 kilometri depărtare, cenușa fierbinte și deșeurile în flăcări purtate de vânt provoacă noi incendii care se alimentează unul pe altul. Toată zona Washington, DC, este înghițită de o gigantică furtună de foc. Un infern de proporții colosale. Și care se va transforma curând într-un mezociclone de foc. Au trecut opt, poate nouă minute.

La o distanță de 16–19 kilometri de Kilometrul 0 (în zona de 1 psi) supraviețuitorii sunt bezmetici din pricina șocului, ca și cei aflați în pragul morții. Fiindcă nu înțeleg ce s-a întâmplat, încearcă cu disperare să scape. Zeci de mii de oameni din acest perimetru au plămâni perforați. Ciorile, vrăbiile și porumbeii iau foc în zbor și pică din cer de parcă ar ploua cu păsări.²⁷ Nu există curent electric. Conexiunile telefonice au căzut. Nu se poate suna la 911.

Pulsul electromagnetic localizat al bombeii distruge orice legătură radio, internet și TV. Mașinile dotate cu sistem electric de aprindere și care se află pe o rază de mai mulți kilometri în afara zonei exploziei nu pot fi pornite. Stațiile de apă nu pot pompa apa. Saturată cu niveluri mortale de radiații, întreaga zonă este prohibită primilor salvatori. Vor trece zile până când puținii supraviețuitori își vor da seama că ajutorul nu va veni de nicăieri.

Aceia care reușesc, printr-o minune, să supraviețuiască după explozia inițială, după unda de șoc și furtuna de foc își dau brusc seama de adevărul perfid privind declanșarea unui război nuclear. Își dau seama că sunt pe cont propriu. Fostul director FEMA*, Craig Fugate, afirmă că singura lor șansă de supraviețuire este să învețe să se descurce singuri.²⁸ Și aici începe „lupta pentru hrană, apă, săruri de hidratare...”

Cum de știu oamenii de știință din domeniul apărării SUA asemenea lucruri abominabile, cu o asemenea precizie și de ce? Cum se face că guvernul SUA cunoaște atâtea detalii legate de efectele unui atac nuclear, în vreme ce marea majoritate a publicului nu știe nimic? Răspunsul este la fel de grotesc ca și întrebările în sine, pentru că, în toți acești ani care au trecut de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, guvernul SUA s-a pregătit pentru un război nuclear general și a simulat diferite scenarii în vederea acestuia. Un război nuclear general – un al treilea război mondial – va face, garantat, cel puțin două miliarde de victime.

Pentru a cunoaște răspunsul ceva mai în detaliu, ne vom întoarce în timp, acum mai bine de 60 de ani. În decembrie 1960. La Comandamentul Strategic Aerian al Statelor Unite și la o reuniune secretă care a avut loc acolo.

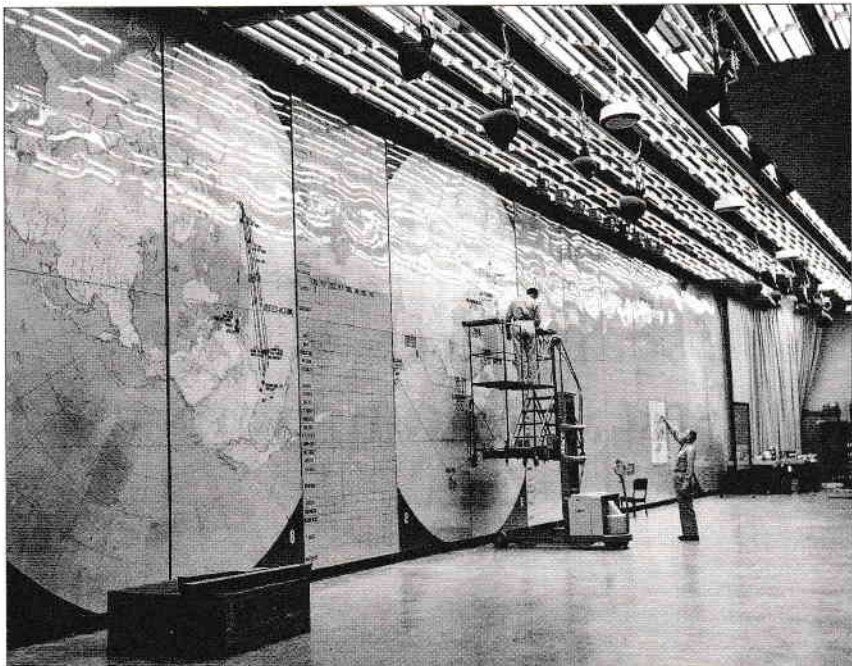
---

* FEMA – Federal Emergency Management Agency (Agenția Federală de Gestionare a Situațiilor de Urgență) (n.tr.)

PARTEA I

Escaladare
(sau cum am ajuns aici)

Cartierul general al Comandamentului Strategic
Aerian (SAC), postul subteran de comandă.
„Marele panou.“ Imagine realizată la începutul lui 1957.
(*U.S. Air Force Historical Research Agency*)

PLANUL ULTRASECRET PRIVIND RĂZBOIUL NUCLEAR GENERAL

*Decembrie 1960, cartierul general al
Comandamentului Strategic Aerian (SAC),
Baza Forțelor Aeriene Offutt, Nebraska*

Într-o zi, nu cu foarte mult timp în urmă, un grup de reprezentanți ai armatei americane s-a reunit pentru a discuta despre un plan secret¹ care avea să provoace moartea a 600 de milioane de oameni, adică o cincime din populația de atunci a lumii, care însuma trei miliarde de locuitori.² Printre cei prezenți se aflau:

secretarul apărării, Thomas S. Gates Jr.

secretarul adjunct al apărării, James H. Douglas Jr.

directorul adjunct al Departamentului pentru Cercetare
și Inginerie în Domeniul Apărării John H. Rubel

membrii Statului-Major Interarme

șeful Comandamentului Strategic Aerian al SUA,
generalul Thomas S. Power

șeful de Stat-Major al Armatei, generalul George H. Decker

șeful de Operațiuni al Marinei, amiralul Arleigh A. Burke

comandantul Forțelor Aeriene, generalul Thomas D. White

comandantul Corpului Pușcașilor Marini,
generalul David M. Shoup

numeroși alți ofițeri superiori ai armatei americane.³

Sala se afla în subteran. Pereți lungi de 45 de metri, înalți de câteva etaje, cu un balcon închis cu sticlă la al doilea nivel. Încăperea era dotată cu birouri, telefoane și hărți. Panouri de hărți. Un perete întreg acoperit numai cu hărți. Sediul Comandamentului Strategic Aerian